U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Michala Bobka, soudce Ivo Pospíšila a soudkyně Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **X. D.T.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Nekázanka 888/20, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2023, č. j. OAM-939/LE-BA07-HA15-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 4. 2024, č. j. 20 Az 15/2023 - 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včas podanou kasační stížností proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 4. 4. 2024, č. j. 20 Az 15/2023 - 3, kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2023, č. j. OAM-939/LE-BA07-HA15-2023. Tímto rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o opakované žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), neboť ji shledal nepřípustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[2] Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že stěžovatel netvrdil žádnou novou skutečnost, která by odůvodňovala opětovné meritorní posouzení jeho opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Jím tvrzené narození syna je součástí rodinných důvodů, kterými se žalovaný již podrobně zabýval v předchozím řízení. Stěžovatel přitom v kasační stížnosti namítá i.) nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku z důvodu nevypořádání jeho námitek, ii.) odchýlení se od dosavadní judikatury v otázce posouzení požadované intenzity strachu z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu a nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, a dále nesprávné právní posouzení, pokud jde o iii.) existenci důvodů pro podání opakované žádosti, a iv.) udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu.

[3] Nejvyšší správní soud se po konstatování **přípustnosti** kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s."), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.). Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti tam vyslovených názorů na současnou právní úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Takovým pochybením jsou především případy, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy *zjevných* pochybení krajského soudu.

[4] Žádný z těchto případů není dán. Kasační stížnost **je** proto **nepřijatelná**.

[5] Judikatura NSS předně již vymezila kritéria přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí. Plyne z ní, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při jejich posuzování, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (rozsudky NSS ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 76, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45). Povinnost řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit rozhodnutí soudu přitom neznamená, že na každý argument strany musí být v odůvodnění rozhodnutí podrobně reagováno. Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se *smyslem žalobní argumentace*, tedy se stěžejními námitkami, což může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (např. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33).

[6] Rovněž k otázce přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu a podmínkám jejího věcného projednání existuje ustálená judikatura. Z ní plyne, že pro přípustnost opakovaných žádostí je třeba, aby v konkrétním případě existovaly „nové skutečnosti nebo zjištění", které musí mít určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Smyslem je na jedné straně umožnit nové posouzení v případech, kdy nové skutečnosti nebo zjištění mohou vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na druhé straně zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání

opakovaných žádostí (rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65 či rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 325/2019 - 16, č. 4012/2020 Sb. NSS). Institut opakované žádosti tudíž neslouží k doplňování předchozí žádosti ani ke zhojení nevyužití opravných prostředků proti meritornímu přezkoumání. Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté*“ (rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65).

[7] Stejně tak je judikatura ustálena v otázce humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Zdůrazňuje, že na udělení této formy mezinárodní ochrany není právní nárok (srov. např. rozsudky ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 - 28, ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je tak otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (např. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

[8] Přijatelnost kasační stížnosti nemůže založit ani namítané odchýlení se od judikatury v otázce intenzity v hodnocení pronásledování (§ 12 zákona o azylu) a hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy (§ 14a zákona o azylu). K meritornímu přezkoumání žádosti o azylu totiž nedošlo, pročež sám stěžovatel uvádí, že opakovaná žádost o mezinárodní ochranu měla být přípustná z jiného důvodu – narození syna. V kasační stížnosti navíc ani stěžovatel nijak nekonkretizuje, jak mělo ze strany krajského soudu dojít k namítanému odchýlení se od ustálené judikatury (k této judikatuře srov. např. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70).

[9] K řešení všech otázek nastolených stěžovatelem v jeho kasační stížnosti tedy již existuje ustálená judikatura. Nejvyšší správní soud neshledal tuto judikaturu rozpornou. Rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by se krajský soud v napadeném rozsudku dopustil *zásadního* pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Rozhodnutí žalovaného a krajského soudu má oporu ve správním a soudním spise a reflektuje závěry citované judikatury. Sám stěžovatel navíc nepoukázala ve správním řízení na žádnou konkrétní změnu azylově relevantních okolností v zemi původu, nýbrž jako důvod pro opakovanou žádost uvedl, že má v České republice družku a (nově i) syna, kteří zde mají povolený pobyt. Rodinnými důvody stěžovatele, resp. zda může být azylově relevantním důvodem legální pobyt žalobcovy přítelkyně na území České republiky, se nicméně již žalovaný zabýval v řízení o první žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu, přičemž zohlednil i její těhotenství. Nejvyšší správní soud tak neshledal žádný důvod zpochybnit závěr žalovaného a krajského soudu, že samotné narození syna není novou azylově relevantní okolností, jelikož rodinné důvody stěžovatele byly již posouzeny v předchozím řízení.

[10] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[11] NSS samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože ve věci bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[12] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle § 120 ve spojení s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti neměl úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2024

Michal Bobek
předseda senátu